

Резюмета на рецензираните публикации на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответната научна област (в един документ).

Списък на публикациите, представени за участие в конкурса

Книги

1. Гилова, Розалия. Художникът Иван Пенков (1897-1957). Живот и творчество / Guigova, Rozaliya, The Artist Ivan Penkov (1897-1957). Life and Work, Sofia, 2013, ISBN 978-954-9387-72-8

Монографията обхваща усилията ми да анализирам и систематизирам творчеството на големия български художник Иван Пенков (1897-1957) в широк исторически и културологичен аспект. Целта ѝ е да проследи всички аспекти в творчеството на художника, изграждайки по този начин неговия цялостен облик като творец и ситуирайки го в контекста на художествените тенденции и социално-историческата обстановка в България от началото на ХХв., до края на 50-те година на века. Книгата съдържа 6 основни раздела, като втора глава, от своя страна, съдържа 9 глави. Изследването е придружено от 112 черно-бели илюстрации, една част от които са непубликувани досега в специализираната литература. Изследването анализира запазените в архива на театралния режисьор Хрисан Цанков фотографии и оригинални проекти за театрален декор – един изключително обширен документален и художествен материал, който до сега не е анализиран и публикуван.

The book is a result of my efforts to analyze and systematize the work of one of the most prominent Bulgarian artists, Ivan Penkov (1897-1957), in a broad historical and cultural aspect. Its purpose is to analyze all aspects of the artist's work in the context of the socio-historical situation in Bulgaria from the beginning of the 20th century to the end of the 1950s. The book consists of 6 main sections, the second of which consists of 9 chapters. The research is accompanied by 112 black-and-white illustrations, a part of which are unpublished so far in the specialized literature. The research analyzes the projects for theater decor preserved in the archive of the theater director Hrisan Tsankov - an extremely extensive documentary and artistic material that has not been analyzed and published in specialized literature until now.

Статии

1. Иван Пенков като сценограф в Народния театър и театър „Студия“ през 20-те години на ХХ век, *Проблеми на изкуството, БАН*, София, 2016, кн.1., 35-46

Статията разглежда сценографската работа на Иван Пенков на сцените на Народния театър и театър „Студия“, тясно свързани с обновителните процеси в българския театър през 20-те години на ХХ в. под влияние на прогресивните европейски театри, най-вече на новаторските идеи на Райнхард и Майерхолд. Възпитаник на Мюнхенската художествена академия, Иван Пенков е добре запознат със съвременните художествени тенденции в театъра. През 20-те години на ХХ в. в сценографското творчество на Иван Пенков се наблюдава преплитане на естетическите концепции на символизма и сецесиона с конструктивни сценографски решения и художествен лаконизъм. В края на десетилетието декоративно-стилизаторските тенденции постепенно отслабват в творчеството на художника като цяло и в неговите сценографски решения в частност.

This article is an in-depth study of an understudied aspect of the artistic output of eminent Bulgarian painter Ivan Penkov (1897–1957), i.e. his work as a designer of theatrical scenery and costumes at the National Theatre and Theatre Studia in the 1920s in Sofia. My work on this aspect of his oeuvre and career included research conducted in museums and art galleries across Bulgaria such as the National Art Gallery, Sofia Art Gallery, Kazanluk Art Gallery and Stara Zagora Art Gallery as well as a number of private collections and archives, mostly the painter's archive kept by his heirs and that of the National Theatre. In this context, the archive of Chrisan Tsankov, kept at the Central State Archives, is of paramount significance providing a number of documents, sketches of sets, reviews and photos of performances designed by Ivan Penkov. The work of Ivan Penkov at these two Sofia theatres is treated in this article as closely related to the innovative processes within the 1920s Bulgarian theatre, influenced by advanced European theatres and mostly, by the innovative ideas of Reinhard and Meyerhold. Graduating from the Royal Academy of Arts in Munich, Ivan Penkov was very well acquainted with the existing art trends in drama. Thus what is witnessed in the 1920s scenographic work of Ivan Penkov is on the one hand interweaving of Symbolist concepts with the concepts of Secession and on the other hand, expression of constructive scenographic solutions and artistic laconism, while in the late 1920s, the decorative stylized trends subsided gradually in his work as a whole and in his scenographic solutions in particular. In the 1930s, Constructivism got the upper hand and prevailed as an art movement in the scenographic work of Ivan Penkov.

2. Немско-български културни отношения от началото на XX век до средата на 40-те години на века, *История*, Министерство на образованието и науката, София, 2, 2016, с. 197-215.

В настоящата статия се изследва развоят на немско-българските културни отношения от началото на XX в. до средата на 40-те години на века. Проследяват се различни аспекти на културните контакти между Германия и България през разглеждания период: развоят на изящните изкуства, театъра, контактите в областта на монументално-декоративните изкуства, обучението на български творци в немски институции, създаването на културни сдружения между двете държави. От друга страна, немско-българските отношения в областта на културата се разглеждат в исторически и политически контекст, като авторката се базира както на публикуваните до момента научни изследвания, така и на проучванията, които тя предприема в немски и български музеи, архиви, частни и институционални колекции от произведения на изкуството.

The aim of this article is to present the results of the author's profound investigation of German-Bulgarian cultural relations from the beginning of the 20th century to the mid-1940s of the 20th century and to give an assessment of the cultural contacts between both countries in the context of Bulgarian political and historical development. The article reveals different aspects of the cultural contact between Germany and Bulgaria in the fields of theater, fine and applied arts. The author emphasizes the role of the training of many Bulgarian artists in German art institutions and the establishment of German-Bulgarian cultural associations. The article is based on the findings of published studies as well as on the author's own research undertaken in many museums, archives, and private and institutional art collections, situated in Germany and Bulgaria.

3. Обединените цехове за мозайка и стъклопис „Пул & Вагнер“ в Берлин и монументалната украса на представителни обществени сгради и частни домове в България през 30-те години на XX век, изпълнена по проекти на художниците Иван Пенков и Дечко Узунов. *Паметници, реставрация, музеи*. София: Издателство “Arch&Art”, Министерството на културата, 2012, Vo 3-6, 64-79

Статията разглежда германо-българските художествени връзки в областта на мозайката и витражното изкуство през 30-те и 40-те години на XX век, като се стреми да запълни една празнина в изследването на немско-българските културни връзки. Статията се фокусира върху художествената продукция на една от най-известните немски производители на мозайки и стъклописи Puhl & Wagner Gottfried Heinersdorf, по-

специално върху мозайки и стъклописи, които днес украсяват някои от най-важните обществени сгради в София. Проучването се основава на мое проучване, предприето в архива на Berlinische Galerie, където се съхранява напълно запазеният архив на видната берлинска работилница. Целта на този документ е да анализира резултатите, получени при анализа на визуални и текстови материали (писма, скици, снимки), съхранявани в архива, и да доразвие изследването на Обединените работилници за мозайки и витражи Puhl & Wagner Gottfried Heinersdorf, в частност връзката между немската работилница и българското изкуство.

The article deals with German-Bulgarian art relations in the fields of mosaics and stained glass production during the 30th and 40th years of the XX century, seeking to fill a gap in the investigation of German-Bulgarian cultural relations. The paper focuses on the art production of one of the most famous German mosaics and stained glass manufacture Puhl & Wagner Gottfried Heinersdorf, particularly on its mosaics and stained glass production that nowadays decorate some of the most important public buildings in Sofia. The study is based on my investigation undertaken in the archive of the Berlinische Galerie where the completely preserved archive of the prominent Berliner workshop is kept. The aim of this paper is to report the results obtained in the analysis of visual and textual material (letters, sketches, photography) kept in the archive and to develop further the investigation of the United Workshops for Mosaics and Stained Glass Puhl & Wagner Gottfried Heinersdorf, in particular the relation between the German workshop and Bulgarian art.

4. Художникът Иван Пенков (1897-1957) и театъра, *Паметници, реставрация, музеи*.
София: Издателство “Arch&Art” , 2017, Февруари – Април

Настоящата статия има за цел да изследва сценографските проекти и проектите за театрални костюми, които художникът Иван Пенков (1897-1957) изработва от 20-те до 50-те години на ХХ в. – един все още слабо проучен аспект от неговата художествена продукция, а от друга страна да въведе в научно обръщение някои непубликувани досега сценографски проекти, които художникът изработва, както и документални фотографии от постановките. Статията проследява развитието на художника в областта на театъра още от ученическите години в Казанлък и Бургас през първите две десетилетия на ХХв. и обстойно изследва неговото творческо развитие през 20-те години на ХХв., когато Иван Пенков работи с различни театрални режисьори, между които се открояват имената на Н. Масалитинов и Хр. Цанков, които внасят на сцената на Народния театър влиянието на руския и на немския театър. Получил художественото си образование в художествените академии както в София, така и в Мюнхен, Иван Пенков усвоява художествените принципи както на немския театър, така на виенския сецесион и на сценографите от „Мир искусства“, което се проявява най-вече в сценографските му решения през 20-те години. Изкуствоведското изследване анализира периода на 30-те години на ХХв. в творчеството на художника като характеризиращ се с една все по-явна тенденция към конструктивизъм и лаконизъм на сценографското решение, която се наблюдава и в творчеството на голяма част от художниците на Народния театър през това десетилетие. По-малко на брой са анализирани в тази статия сценографски проекти на художника през 40-те и 50-те години на ХХв.– резултат на радикално променената политическа и социална обстановка в страната, това са и последните десетилетия от живота на художника, които той посвещава не толкова на театъра, отколкото на приложните изкуства, на събирателска и изследователска работа, свързана с българския фолклор, на рисунката и колажа.

The purpose of this article is to provide a stylistic and iconological analysis of scenic and costume design projects (mainly drawings and sketches from the Bulgarian Historical Archive and the archive of the Ivan Vazov National Theatre) created by Bulgarian artist Ivan Penkov (1897-1957) between 1923 and 1957. The paper investigates the artist's collaboration with famous theater directors, including Russian director Nikolai Masalitinov (1880-1961) and Bulgarian director Hrisan Tsankov (1890-1971), who introduced in the country the impact of Russian, Austrian and German theater, mainly the innovative stage productions of Austrian-born theatre and film director Max Reinhardt and Russian theatre director Vsevolod Emilyevich Meyerhold. Furthermore, the paper

investigates artwork created by Penkov in the 1940s and 1950s in the context of the political and social conditions in Bulgaria.

5. Архивни материали, свързани с монументално-декоративната украса на представителни обществени сгради в България, *Наука, Съюз на учените в България*, 2016, кн. 2., с.15-21.

Статията изследва един почти непознат аспект на немско-българските културни отношения през 30-те и началото на 40-те години на XX век: художественото сътрудничество между известни български художници и немски институти за витражи, които развиват своята дейност в областта на монументално-декоративните изкуства и по-специално мозайката и стъклописа (сред тях са институтите Puhl&Wagner в Берлин и Mayer'sche Hofkunstanstalt в Мюнхен). Почти всички мащабни проекти за витражи и мозайки, които украсяват множество представителни обществени сгради в София, се реализират в цеховете на споменатите немски фирми. Този текст анализира архивни материали и се базира на моята работа в Берлин, където днес се намира архивът на един световноизвестен институт за витражи, а именно „United Workshops for Mosaics and Stained Glass Puhl & Wagner Gottfried Haynersdorf“ (днес в Berlinische Galerie). Целта на тази статия е да информира за текущото състояние и местоположение на архива и да предложи изкуствоведски анализ на съхраняваните в споменатия Берлински архив проекти на българските художници Иван Пенков (1897–1957) и Дечко Узунов (1899–1986).

This article investigates an almost unknown aspect of German-Bulgarian cultural relations in the 1930s and the early 1940s: the artistic cooperation between famous Bulgarian artists and German stained glass institutes that develop their activities in the field of monumental decorative arts, particularly mosaics and stained glass (among them are the institutes Puhl& Wagner in Berlin and Mayer'sche Hofkunstanstalt in Munich). Almost all *large-scale* projects for stained glass and mosaics, which are destined to adorn numerous representative public buildings in Sofia, are realized in the workshops of the mentioned German companies. This text analyzes multiple archival materials and is mainly based on my work in Berlin where nowadays is situated the archive of one world famous institute for stained glass entitled „United Workshops for Mosaics and Stained Glass Puhl& Wagner Gottfried Haynersdorf“ (today in Berlinische Galerie). The purpose of this article is to inform about the current state and location of the archive. Furthermore, the article offers an art historical analysis of the projects preserved in the mentioned Berlin archive and created by the Bulgarian artists Ivan Penkov (1897–1957) and DechkoUzunov (1899–1986).

6. Стъклописният институт на Франс Хавиер Цетлер в Мюнхен и стъклописа на Харалампи Тачев, *Българска наука*, София, 2016, № 86, с.162-170. <<http://image.nauka.bg/magazine/bg-science86.pdf> >

Статията се фокусира върху историята на института за стъклопис създаден от Франц Цетлер, намиращ се в Мюнхен (Германия), и изследва връзката му с българското витражно изкуство. Освен това, статията включва задълбочено изследване на витражната украса на някои от най-представителните обществени сгради в България (включително Министерството на финансите в София), дело на Харалампи Тачев.

This article focuses on the history of the Franz Zettler's institute of stained glass located in Munich (Germany) and investigates its relationship with Bulgarian stained glass art. Furthermore, the paper includes an in-depth study of the stained glass decoration of some of the most representative public buildings in Bulgaria (including the Ministry of finance in Sofia) created by Haralampy Tachev.

7.Личният архив на театралния режисьор Хрисан Цанков и запазените в него документи, рецензии, проекти и снимки, свързани с работата на художника Иван Пенков като сценограф в Народния театър, *Минало*, София, 2015, кн.4, с.85-93

Целта на тази статия е да анализира запазените документи, кореспонденция, документални снимки и рецензии, както и цветните и черно-бели оригинални проекти за декори на художника Иван Пеков (1897-1957), запазени в личния архив на театралния режисьор Хрисан Цанков, който днес се съхранява във фондовете на Централен държавен архив в София. Днес те представляват един изключително ценен фонд, който дава възможност да се анализира разволя на българската сценография през 20-те и 30-те години на ХХв., когато работата на известния български театрал е била най-активна.

The purpose of this article is to analyze comprehensive documentary materials, including epistolary correspondence, documentary photographs, newspaper reviews, color and black-and-white sets design projects created by Ivan Pekov (1897-1957), which nowadays belong to the archive of Bulgarian theater director Hrisan Tsankov (within the State Archives of Sofia). Those documents represent an extremely valuable archive fund, which makes it possible to analyze the development of Bulgarian scenography art in the 20s and 30s years of the 20th century.

8.Бележки към немско-българските културни отношения през 30-те години на ХХ век: институтът за стъклопис и мозайка „Майерше Хофкунстаншалт“ в Мюнхен, *Българска наука*, София, 2016, № 85, с. 166-176. < <http://image.nauka.bg/magazine/bg-science85.pdf> >

Целта на настоящата статия е да предприеме цялостно изследване върху историята на института за витражи и мозайки „Mayer'sche Hofkunstanstalt“ в Мюнхен и да изследва връзката му с българското витражно изкуство. Освен това статията се фокусира върху витражната украса на някои от най-представителните обществени сгради в България (Софийския университет и Българската народна банка).

The aim of this article is to undertake a comprehensive research on the history of the institute of stained glass and mosaics “Mayer'sche Hofkunstanstalt” located in Munich and to investigate its relationship with Bulgarian stained glass art. Furthermore, the paper is focused on the stained glass decoration of some of the most representative public buildings in Bulgaria (the University of Sofia and the Bulgarian national bank).

9.Иван Пенков в Германия (1922/1923). Мюнхенската художествена академия, проф. Адолф Хенгелер, проф. Макс Маирсхофер и тяхното значение за формирането на творческия почерк на художника, *Електронно списание LiterNet* 07.12.2015, № 12 (193) < <http://litenet.bg/publish30/rozalia-gigova/ivan-penkov/ivan-penkov.htm>>

Целта на настоящото изследване е да проследи Мюнхенския период в творчеството на художника Иван Пенков, който оказва съществено влияние върху формирането на неговия артистичен светоглед и художествен почерк, както и да анализира въздействието, което той изпитва от страна на своите професори в Художествената академия в Мюнхен - художниците Адолф Хенгелер и Макс Маирсхофер. Увлечението на младия художник към карикатурата през тези години определено може да се свърже с влиянието на Хенгелер и Маирсхофер в Мюнхен, а от друга страна, склонността към експресионистични стилови похвати, характерни за творчеството му след завръщането от Германия, би могла да бъде анализирана както като артистично въздействие на Маирсхофер, така и като резултат на връзките на художника със съвременното немско изкуство. В този текст, също така, ще се спра по-подробно на артистичния и творчески път на двамата немски художници, тъй като той не е познат на специалистите в България.

The purpose of this paper is to analyze the artistic production of the Bulgarian artist Ivan Penkov (1897-1957) created during his stay in Germany (1922-1923) and, in particular, the artistic influence of his professors at the Academy of fine arts in Munich - prof. Adolf Hengeler and prof. Max Mayrshofer. Moreover, this text explores the issue of the expressionist style, characteristic of some of his artworks created during the 20th years of the XX century, seen as a result of the artist's relations to the contemporary German art. Furthermore, the paper emphasizes the biographies of the two German artists, whose artistic trajectory is still largely unfamiliar to art historians in Bulgaria.

10. Художникът Иван Пенков (1897-1957): първи стъпки в изкуството (1913-1922), *Електронно списание LiterNet* 7.11.2015, № 11 (192) < <http://litenet.bg/publish30/rozalia-gigova/ivan-penkov/hudozhnikyt.htm> >

Настоящото изследване анализира ранния период в творчеството на художника Иван Пенков, погледнат през призмата на хода на историческите събития, характеризиращи периода 1913-1922 г., но също така и разгледан на фона на специфичните за времето културни и художествени тенденции. Статията анализира периода от живота на художника, чиято начална точка е детството му в Казанлък, когато рисува своите първи рисунки с акварел, най-ранната от които датира от 1913 г., проследява пребиваването му на фронта и ученическите години в Бургас, както и първите години от обучението му в Художествената академия в София, до заминаването му за Германия през пролетта на 1922 г. Целта на тази статия е да анализира един слабо изследван период от живота и творческото развитие на художника Иван Пенков - неговото ранно творчество, както и да въведе в научно обръщение някои непубликувани досега ранни творби на художника.

This article analyzes the early artistic period of Ivan Penkov, viewed through the prism of some historical events in 1913-1922 in the context of time-specific cultural and artistic trends. The article is focused on the artist's creative career, whose starting point is his childhood in Kazanlak when he painted his first watercolor drawings, the earliest of which dates from 1913. In addition, the research investigates his creative production during the school years in Burgas, the first years of his studies at the Art Academy in Sofia (until his departure for Germany in the spring of 1922), which are not profoundly investigated yet.

11. Contemporary Research on the White Cloth as a Ritual Item in the Bulgarian Wedding: Anthropological Approach, *Folklore, Electronic Journal of Folklore*, FB and Media Group of Estonian Literary Museum, Estonian Folklore Institute, 2014, 59
<<http://www.folklore.ee/folklore/vol59/guigova.pdf> >

Целта на настоящата статия е да изследва бялото платно в съвременната градска българска сватба в антропологична перспектива. Бялата кърпа като ритуален артикул в съвременната градска сватбена церемония е семпла бяла правоъгълна тъкан, обикновено изработена от памук, която прилича на пътека, по която младоженците трябва да вървят по време на сватбеното тържество. Веднага след влизане в ресторанта, в който се провежда сватбеното тържество, те стъпват на плата. В този момент се извършват редица символични действия, включващи ритуални предмети и персонажи.

Въз основа на задълбочени теренни материали, събрани от автора, статията изследва платното като символ на плодородие и неговата защитна функция в контекста на методите на функциониране на дрехата като ритуален предмет в сферата на символичното мислене днес. В статията този ритуален обект се интерпретира и в социален контекст, в сферата на ритуалните практики в съвременните и традиционни сватби, като вещ, с помощта на която хората съзнателно или несъзнателно фиксират граница между публичната и личната сфера на своето съществуване. От друга страна, то се анализира като обект, който метафорично изразява

родствени връзки. Авторът твърди, че в резултат на промените социокултурни характеристики на днешното българско общество постепенно губи значение традицията на близките роднински отношения, символизирани от предмети.

The aim of this article is to investigate the white cloth in the contemporary urban Bulgarian wedding in anthropological perspective. The white cloth as a ritual item in the contemporary urban wedding ceremony is a simple white rectangular fabric, usually made of cotton, which looks like a path on which the newlyweds have to walk during the wedding celebration. Immediately after entering the restaurant in which the wedding party is held, they step on the cloth. At this point a number of symbolic actions are performed, involving ritual items and characters.

Based on profound fieldwork materials gathered by the author, the paper discusses the fertility function of the cloth and its protective qualities regarding the methods of the functioning of the cloth as a ritual object in the sphere of symbolic thinking today. In this paper, this ritual object is interpreted also in a social context, in the sphere of ritual practises in contemporary and traditional weddings, as an item by means of which people consciously or unconsciously fix a boundary between the public and private spheres of their existence; on the other hand, it is analysed as an object that metaphorically expresses kinship links. The author argues that, as a result of the changed socio-cultural characteristics of the Bulgarian society today, the tradition of close kin relations, which is expressed through objects, gradually loses significance.

12. Anthropological Interpretation of the Meaning of Ritual Objects in the Contemporary Urban Wedding in Bulgaria, *Journal of Ethnology and Folkloristics*, University of Tartu, the Estonian National Museum and the Estonian Literary Museum, 2013, Vol7, No 1, 83-104

В статията се обсъжда променящия се символичен потенциал на вещите в съвременната българска градска сватба. Въз основа на моите теренни материали относно сватбената торта и други предмети, аз изследвам културната промяна в съвременното българско общество не само като резултат от еднопосочния процес на пренасяне, адаптиране и включване на масово произведените стоки в българската култура, но и като процес на културни промени и вариации. В този смисъл, аз изследвам редуването между глобални и локални перспективи на формите на материалната култура, в които определени нива на значение, присъщи на обектите, играят решаваща роля, като например факторът на социалната комуникация, родствените връзки, приемствеността между поколенията, местни ритуални и символични системи, местна хранителна култура и дори личната съдба и личен живот на собственика на предмета. В тази статия се фокусирам основно върху сватбената погача като специфичен обреден артикул, функциониращ в съвременната градска българска сватба, пренесен през последните десетилетия от западноевропейската култура в българската сватбена традиция, и анализирам специфичния диалог между „глобалните“ предмети и местна култура. Освен това, като вземам за пример сватбената торта и други ритуални предмети (сватбеното пиле, сватбената питка и тоягата на кумове), разглеждам концепцията за глобализация, хомогенизация и унификация на формите на материалната култура в съвременното общество.

This paper discusses the changing symbolic potential of items in the Bulgarian contemporary urban wedding. Based on my fieldwork material regarding the wedding cake and other items, I investigate cultural change in modern Bulgarian society not only as a result of the one-way process of transference, adaptation and incorporation of mass produced commodities into Bulgarian culture but also as a process of cultural change and variation. In that sense, I investigate the alternation between global and local perspectives of the forms of material culture in which certain

levels of meaning, inherent to objects, play a crucial role, as for example the social communication factor, kinship ties, cross-generational continuity, local ritual and symbolic systems, local food culture, and even the personal fate and private life of an object's owner. In this article I focus mainly on the wedding cake as a specific ritual item, functioning in the contemporary urban Bulgarian wedding, transmitted during the last decades from West European culture into the Bulgarian wedding tradition, and analyse the specific dialogue between 'global' items and local culture. Furthermore, taking as my example the wedding cake and other ritual objects (the wedding chicken, the wedding bread, and the sponsor's stick) I question the concept of the globalisation, homogenisation and unification of forms of material culture in contemporary society.

13. Художникът Иван Пенков - в търсене на себе си, *Култура*, София, 27 (2329), 25 юни 2004 <<http://www.kultura.bg/bg/article/view/9924>>

Статията анализира произведенията на художника Иван Пенков, представени на ретроспективната изложба в СГХГ през май 2004 в контекста на неговото творческо развитие. Проследени са и са анализирани отделни аспекти в неговото творчество, включително стилово взаимодействие между импресионизма и експресионизма, произведенията на декоративно-приложното изкуство и автопортретите на художника.

The article is focused on the artwork of Ivan Penkov presented at the retrospective exhibition at Sofia City Art Gallery in May 2004, which included decorative and applied art works of Penkov and artist's self-portraits.

14. Художникът Иван Пенков и „Родно изкуство” – живописно творчество от втората половина на 20-те години на ХХв. *Паметници, реставрация, музеи*, София: Издателство “Arch&Art”, Министерството на културата, 2004, кн.2, 42-50

Целта на настоящата статия е да анализира художественото творчество на видния български художник Иван Пенков (1897-1957), творил между 20-те и 50-те години на миналия век, за чийто разностранен артистичен талант свидетелстват многобройни произведения на изящното и приложно изкуство. Статията се фокусира върху живописното творчество на художника от втората половина на 20-те години на ХХ век и изследва смисловото съдържание на неговите произведения, свързани с българското художествено движение „Родно изкуство“.

The purpose of this paper is to analyze the artistic work of Bulgarian artist Ivan Penkov (1897-1957) who worked between 1920s and 1950s and whose versatile artistic talent is evidenced by his numerous fine and applied art production. The article focuses on the artist's paintings from the second half of the 1920s and investigates the semantic content of his artworks related to the Bulgarian art movement “Rodno Izkustvo” (National Art Movement).

15. Иван Пенков (1897-1957) и сецесиона, *Минало*, София, 2016, кн.2, с.64-83

Целта на тази статия е да проследи връзката между творчеството на художника Иван Пенков (1897-1957) и стилът сецесион, който се разпространява в областта на пластичните изкуства в България в началото на ХХ в., властвайки почти до края на 20-те години на века, когато се измества постепенно от навлизащите нови художествени направления. Иван Пенков се потапя в приказния свят на сецесионната образност по време на своята най-ранна младост - докато е ученик в Бургас и по време на обучението си в Художествено - индустриалното училище в София. За съжаление, поради времевата си отдалеченост, от този етап от творческата траектория на художника са запазени не много на брой произведения, някои от които се намират в частни архиви или държавни галерии.

The purpose of this research is to trace the relationship between the artwork of Ivan Penkov (1897-1957) and the Secession style, which spreads in the field of fine and decorative arts in Bulgaria at the beginning of the 20th century, ruling almost until the end of the 20s of century, when it was gradually displaced by incoming new artistic trends. Ivan Penkov immersed himself in the decorative world of secession imagery during his earliest youth (while he was a student in Burgas and during his studies at the Industrial School in Sofia). Unfortunately, only few Penkov's artworks from this time were preserved until now, some of which belong to private archives or state galleries.

16. "Пейзаж от Бокер" на Пол Синяк", *Електронно списание LiterNet*, 28.08.2015, № 8 (189)
<<http://litenet.bg/publish30/rozalia-gigova/pol-siniak.htm>>

Статията анализира акварел, който френският художник Пол Синяк (1863-1935) рисува през 1926 г. - "Пейзаж от Бокер" и който се намира в Национална художествена галерия "Квадрат 500", София. Този акварел, създаден от един от най-известните представители на поантализма във Франция, възпелчава идеите на своя създател в един по-свободен вариант - чрез артистично нахвърлени линии и цветови петна, които трябва да се слоят оптически при поглед отдалече, да извика в съзнанието ни поетични образи и асоциации, и да ни провокира да съпреживеем неговата искрена визуална наслада, въвличайки ни умело в играта между пространственото възприятие и цветовия декоративизъм.

The article analyzes a watercolor painting created by French artist Paul Signac (1863-1935) in 1926 - "Landscape by Boker", currently being exhibited at the National Art Gallery "Kvadrat 500", Sofia. This watercolor painting, created by one of the most famous representatives of pointalism in France, embodies the ideas of its creator: artistic lines and color spots merge optically when viewed from a distance, calling to mind poetic images and associations and provoking the observer to experience sincere visual delight, drawing him skilfully into the game between spatial perception and color decorativism.